

POSSIBLE ANSWERS FOR:

**XITSONGA XA RIRIMI RA VUMBIRHI
NGLAWULO WA LE HANSI
(Papila Ro Sungula)**

NKARHI: Tiawara timbirhi

TIMAKISI: 80

**XIYENGE XA A
XIVUTISO XA 1**

- (a) A khudzehela
- (b) (i) Kereke a yi tele swinene hi vunhu
(ii) Malebvu ya Mukhalabye a ya fana ni ya nhlapfi ncila
- (c) Tyaka! I riencisi
- (d) A languta hi mbilu yo vava.
- (e) Jovo
- (f) U phaphamile, a huma a famba
- (g) I jaha ro lulama
- (h) Ku famba hi ku tumbela, ni ku karhala
- (i) Kakatsuku
- (j) Byalwa bya phuntisa

Kumbe nhloko-mhaka yin'wana na yin'wana leyi amukelekaka.

[35]

**XIYENGE XA B
XIVUTISO XA 2**

Wanuna u hlanganile ka Khambane hi nkarhi wa nimadyambu naswona wansati loyi, a ri ni xivati xo chavisa swinene lexi a xi vangiwile hi mukwana. Wansati loyi a nga languteki hikuva a tikomba a bohanile loko wo n'wi vona.

V=06

R=04

[10]

**XIYENGE XA C
XIVUTISO XA 3**

- 3.1 Riwa leri ri entile.
Kokwana u vuyile ni riwa lerikulu ensin'wini ya yena.
- 3.2 Manana u basisa rivala nimixo
Topisa u rivala ngopfu masiku lawa loko va n'wi rhuma.
- 3.3 Magezi wa kala a nga ha vonaki.
U nga khomi kala ra ndzilo u ta tshwa.

1 x 6 = (6)

XIVUTISO XA 4

- 4.1 Andzi ta xi tirhisa loko ku ri ni munhu l'a lavaka ku vulavula xithundla exikarhi ka vanhu swi nga fanelangi.
- 4.2 A ndzi ta xi tirhisa loko etikweni ku nga ri na ku rhula hikokwalagho ka mintlawwa yo hambana ya tipolitiki leyi lavaka ku fuma tiko. $2 \times 3 =$ (6)

XIVUTISO XA 5

- 5.1 Ncila
Homu ya kokwana yi ni ncila lowukulu.
- 5.2 Venga
Sasavona u venga vana va ka Maluleke.
- 5.3 Pfuka
Ku Pfuka nimixo hi vuzika swa karhata. $3 \times 3 =$ (9)

XIVUTISO XA 6

- 6.1 A ndzi ku u nene kasi wa yiva.
- 6.2 Teka nyama leyi u yi sweka kutani u yi veka exigwitsirisini.
- 6.3 Hikokwalaho ka vufendze bya wena u ta hlongoriwa evukatini.
- 6.4 Leswi u ndzi rhambeke ndzi tile. $2 \times 4 =$ (8)

XIVUTISO XA 7

- 7.1 Rikhotsa
- 7.2 Mbhuri, mpohlo na mpama
- 7.3 Nwendzambahala
- 7.4 Mbulwa $1 \times 6 =$ (6)

NTSENGO: 80